

සමාජයේ යහපැවැත්මට අවශ්‍ය නීති රිති සන්නිවේදනය කිරීමේදී
ශ්‍රී ලංකාවේ අභිලේඛන මූලාශ්‍ර මගින් ඉදිරිපත් වන තොරතුරු පිළිබඳ
විමර්ශනයක්

ජේ. සුදුර්මා ප්‍රෝම්සිරි¹

හැඳින්වීම

ලක්දීව මානව සන්නිවේදනයේ ඉතිහාසය පිළිබඳව විමසා බැඳීමේදී අභිලේඛනවලට හිමි වන්නේ සුයියෙශ්‍ර වූ ස්ථානයකි. එකල සමාජයේ තොරතුරු සන්නිවේදනය කිරීමේ එක් ප්‍රබල මාධ්‍යයක් වශයෙන් අභිලේඛන ප්‍රමුඛ විය. පැරණි සමාජ ක්‍රමය කිසියම් නීති රිති මාලාවකට අනුකූලව හැඩි ගැසී පැවති බව පෙනේ. ඉපැරණි රජ දැරුවන් විසින් සමකාලීන ජනතාවට පිළිපැදීමට අවශ්‍ය නීති රිති ශිලා ලිපිවල කොටවා ඒවා ජනතාව නීතර ගැවසෙන තැන්වල පිහිටුවනු ලැබේය. මෙමගින් රජයේ අණ පනත්, නීති රිති, ප්‍රදානයන් සන්නිවේදනය කෙරීමි. එමගින් යහපත් වූ සමාජ පරිසරයක් තිරමාණය කිරීමට එකල රජවරුන් අපේක්ෂා කරන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. මානව සමාජයට අවශ්‍ය නීති රිති අභිලේඛන මගින් සන්නිවේදනය කළ ආකාර විමසා බැඳීමත්, සමාජයේ යහපත උදෙසා පැනවූ නීති රිතිවල ස්වභාවය, නීති කඩ කළ පිරිසට ලබා දුන් දැඩුවම් කවරේද යන්න විමසා බැඳීම ද මෙහි අරමුණු වේ.

පරෝෂණ ක්‍රමවේදය

ප්‍රාථමික හා ද්විතීය මූලාශ්‍රය පරිඹිලනය මෙහි පරෝෂණ ක්‍රමවේදය වශයෙන් යොදා ගැනුණි. Epigraphia Zelanica, ශිලාලේඛන සංග්‍රහය, ලක්දීව සේල්ලිපි යන ග්‍රන්ථ මූලාශ්‍රය වශයෙන් හාටිතා කෙරීණ.

අන්තර්ගතය

එකල සමාජයේ මිනිසුන් නොයෙකුත් ව්‍යෝනීත්වල නිරත වූ බව පෙනේ. වියෙළුයෙන් වෙළදාම ඒ අතර වැදගත් විය. බෙහේ පිරිසක් තමින්ගේ ජීවිත ගෙන ගියේ කෘෂිකර්මාන්තයට අමතරව වෙළදාමෙනි. මේ නිසා වෙළදාම් කරන ජනතාවට ද කිසියම් නීති රිති මාලාවක් සන්නිවේදනය කිරීමට අභිලේඛන සමත් වී ඇති බව පෙනේ. මේ සඳහා නිදසුනක් ලෙස බදුෂු ටැම් ලිපිය සඳහන් කළ හැකිය. පොහොය දිනවල වෙළදාම් නොකිරීම එකළ පැවති නීතියක් බව පෙනේ. මෙය සමාජයේ ජනතාව සිලවන් පිරිසක් බවට පත් කිරීම සඳහා ගන්නා උදින්සාහයක් බව පෙනේ. වෙළදාම් කිරීමට පමණක් නොව පින් දහම් කටයුතුවලටත් මවුන් යොමු කිරීම සමකාලීන රජවරුන්ගේ අරමුණ වන්නට ඇත.

¹ සහකාර කළීකාචාරය, ඉතිහාස අධ්‍යයන අංශය, කැලුණීය විශ්වවිද්‍යාලය.
jspsudarma@gmail.com

එසේම සමාජයේ වෙළඳාම් කරන පුද්ගලයන්ගේ වංචනික ක්‍රියාවන් නතර කරවාලීම සඳහා ද ඇතැම් කරණු සන්නිවේදනය කර ඇති බව පෙනේ. වංචනික වෙළඳාම් ක්‍රම පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම ද යලි එවැනි සිදුවීම වීම වළක්වා ගැනීම ද රජුගේ බලාපොරාත්තුව වන්නට ඇත. බුලත් ප්‍රවක් මණ්ඩපයක තබා විකිණීම කළ යුතු බව දක්වයි. වෙළඳ නීති රිති ගණනාවක් ම මෙන්ම සමාජ නීති රිති ගණනාවක් ම තෝරිගල ශිලා ලිපිය මගින් සමකාලීන මහජනතාවට දැනුම් දී ඇති බව පෙනේ. එමත්ම නීති රිති උල්ලංසනය කළවුන් බලු කුවුඩා වන බව දක්වමින් මිනිසුන් අතින් සිදුවිය හැකි වැරදි අවම කිරීමට මෙමගින් උත්සාහ ගත් ආකාරයක් පෙන්නුම් කෙරේ.

එමත්ම අර්ථයෙන් මෙන්ම ධර්මයෙන් ගිහි ජනතාවට අවවාද අනුගාසනා ලබා දෙමින් ගාසනයේ විරස්ථීතිය උදෙසා යුතිවාල මෙහෙවරක් ඉටු කරන හික්ෂුන් වහන්සේලා මූලික කරගෙන සමස්ත හික්ෂු ගාසනයේ ම පැවැත්ම අරඹය නීති රිති පනවා තිබුණි. මිහින්තලා පුවරු ලිපිය තුළින් ද විහාරයක් සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍ය ජනතාව පිළිපැදිය යුතු නීති රිති මාලාවක් සන්නිවේදනය කර ඇත. හික්ෂු සංසයාට අයත් ස්ථානවල කුමුරු ආරාම ආදිය ජනතාව විසින් පරිභේදනය නොකළ යුතු විය. විහාර භූමියේ සිටින ගම් වැසියන් නීසි පරිදි බේම බද්ධ ගෙවිය යුතු ය. තුන් දිනකට ලැබෙන නිවාඩු හැර බොහෝ නිවාඩු නොගත යුතුය. විහාරයේ වෙශෙන දායාරාත්‍යන් තමන්ට විහාරයෙන් ලැබෙන දෙයක් මිස වෙනත් යමක් නොගත යුතු බව දක්වා ඇත.

විහාරගම් වැසියන්ට ද නීති රිති පැනවීම තුළින් වෙහෙර විහාර සහ සාමාන්‍ය ජනතාව අතර මනා සම්බන්ධයක් ඇති කිරීමට කටයුතු කළ බව සිහිය හැකිය. සමාජයේ ජනතාවට තිරන්තරයෙන් හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ සේවාව, පිහිට අවශ්‍ය වේ. මෙවැනි නීති රිති මාලාවක් සන්නිවේදනය කිරීම තුළින් හික්ෂුන් වහන්සේලා හා මහජනතාව අතර ඇතිවන ගැටලු අවම වේ. රටවැසියා සමග ව තබා ගැනීම ද රජුට පැවරුණ හාරුදර කාර්යයකි. එබැවින් විහාරගමවල වාසය කරන ජනතාවට පවා කිසියම් නීති රිති මාලාවක් දැනුම්දීම තුළින් අනෙක් රටවැසියා සමග ද සාමකාලී සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යාමට පිටිවහලක් වන්නට ඇත.

සමාජයේ මිනිසුන් හට පවරනු ලැබූ නීති රිතින් අතර රජයේ නිලධාරීන්ට ද නීති රිති පනවා ඇති බව අහිලේඛන මගින් පැහැදිලි වේ. අතිත සමාජයේ යහපත් නිලධාරීන් පිරිසක් ඇති කර ගැනීම රජුගේ අරමුණ වන්නට ඇත. රජයේ නිලධාරීන් ද සාමාන්‍ය ජනතාව මෙන් විහාර සම්බන්ධයෙන් පිළිපැදිය යුතු නීති රිති ගණනාවක් ම අහිලේඛන මගින් දැනුම් දී ඇත්තේ මේ හේතුවෙන් වන්නට ඇත. මුවන්ගෙන් හික්ෂුන් වහන්සේලා හට සිදුවිය හැකි අපහසුතා මග හරවාලීමට රජු කටයුතු කළේ මෙළස සමාජ සම්මත වූ නීති රිති මාලාවක් පැනවීම තුළිනි. ස්ථිරයක් පෙළේෂණය කරන්නෙකුට විහාරයේ වාසය කිරීමට තහනම් බව දක්වයි.

මේ ආකාරයට මහජනතාවට, නිලධාරීන්, වෙහෙර විහාර සමග ගනුදෙනු කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු නීති රිති පිළිබඳ ව අහිලේඛන මගින් සන්නිවේදනය කර ඇත. සම්මත නීති රිති මාලාවක් සකස් කිරීම තුළින් ආගමික

සිද්ධස්ථාන හා රටේ පොදු මහ ජනතාව අතර සූහදීලි බවක් ඇති කිරීම පාලකයන්ගේ අරමුණ වන්නට ඇත. හතරවන කාශයප රජුට අයත් අනුරාධපුර පුරු ලිපිය තුළින් සමකාලීන සමාජයේ මිනිසුන් විසින් පිළිපැදිය යුතු නීති රිති ගණනාවක් ම දක්වා ඇත. විහාර ගම් බිම්වලට අයත් බිමිහි ගස් කොළන් තොකුපිය යුතු බව දක්වයි. එමෙන් ම මෙහෙකරුවන් ගැල් ගොනුන් තොගත යුතු බව දක්වයි. මේවා විහාර ගම් බිම් සම්බන්ධව සමකාලීන වැසියන්ට පැවරු නීතිය. ගහ කොළ තොකුපිම යනු විහාර ගම්වලට අදාළ වීම පමණක් තොව ඒවා මහජනතාවට එදිනෙදා ජීවිතයේ දී පවා පිළිපැදිය හැකි පිළිවෙන්ය. මේ නිසා සමාජයට ගැළපෙන සමාජ නීති රිති සම්බාදයක් අතිතයේ ජනතාවට අහිලේඛන මගින් සන්නිවේදනය කළ හැකි බව පෙනේ.

කොළේච්චිවට්ටාන් ටැම් ලිපිය එවැනි සමාජ නීති රිති සන්නිවේදනය කළ තවත් අහිලේඛනයකි. එක් ගමකට අවශ්‍ය හාන්ඩ තවත් ගමකින් තොගත යුතු බව දක්වා ඇත. කුඩා වුපුරන්නේ නැතිව බඳ ගත් අය ඒවා භුක්ති විදීම තොකළ යුතු බව දන්වා ඇත. ගම්වල ජීවත් වන ජනතාවට පවා සන්නිවේදනය කිරීම තුළින් සමාජයේ මිනිසුන් අතර සාමය රැකිම අපේක්ෂා කරන්නට ඇත.

ප්‍රතිච්ච

එකල යහපත් සමාජ වාකාවරණයක් ඇති කරනු වස් නීතිරිති සම්දායක් ජනතාවක් වෙත සන්නිවේදනය කර ඇති බව පෙනේ. මෙයින් යහපත්, සංවිධානාත්මක සමාජයකට අවශ්‍ය පසුබීම සැකසුන බව කිව හැකිය.

නිගමනය

මානව සන්නිවේදනයේදී අහිලේඛන මගින් වැදගත් මෙහෙවරක් ඉවු වි ඇති බව කිව හැකිය. පුදෙක් මෙමගින් යහපත්, සංවිධානාත්මක, පක්ෂපාතී සමාජයක් අපේක්ෂා කරන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි අතර මෙයින් යහපත් සමාජ පරිසරයක් එකල නිරමාණය වන්නට ඇති බව නිගමනය කළ හැකිය.

මුළු පාද: අහිලේඛන, සන්නිවේදනය, නීති රිති, රාජ්‍ය පාලනය

ආක්‍රිත ග්‍රන්ථ

Wickramasinghe, D.M.D.Z. (1912) *Epigraphia Zeylanika*. Volume I, Archaeological Survey of Ceylon. London: Oxford University Press.

Wickramasinghe, D.M.D.Z. (1928). *Epigraphia Zelanica*. Volume III, Archaeological Survey of Ceylon. London: Oxford University Press.

විකුමසිංහ සිල්වා. (1912) කිලාලේඛන සංග්‍රහය. රජයේ මුදුණ නීතිගත සංස්ථාව. විමලකිත්ති හිමි. (2004). කිලාලේඛන සංග්‍රහය 1. කොළඹ.

අමරවංශ හිමි, කොත්මලේ. (1969). ලක්දීව සෙල්ලිඩ්. කොළඹ: ඇම්.ඩී.ගුණසේන සහ සමාගම .